

Strach dětí z reakce rodičů na vysvědčení může vést až k útěkům z domova Vždy je nutné pátrat po hlubších příčinách strachu dítěte

Praha, 28. 1. 2015

V období kolem vysvědčení přibývá na Lince bezpečí hovorů na téma školních problémů. Výrazně se zvyšují zejména hovory týkající se vysvědčení a strachu z nepřiměřené reakce rodičů na známky. Obava z přísných trestů může vést v extrémních případech až k útěkům z domova. Zde je vždy nutné pátrat po hlubších příčinách strachu dítěte.

Období vysvědčení je pro mnohé děti opětovně obdobím stresu. U některých dětí může tento stres zafungovat i jako spouštěč zkratkovitého jednání a vést až k útěkům z domova. „Rodiče často neuváženě vyřknou hrozby, které nemyslí doslova, např. ‚Se špatnými známkami se domů nevracej‘. Mnohé děti však nedokáží vyhodnotit míru nadsázky a rozhodnou se domů nepřijít,“ říká Peter Porubský, vedoucí Linky bezpečí.

Obava z toho, jak bude rodič reagovat, přinese-li dítě špatnou známku, je přirozenou reakcí. Pokud však strach dítěte překročí zdravou míru (objevují se stavy zoufalství, myšlenky na útěk, sebevraždu), jedná se o vážné ohrožení. „Děti, které se bojí ponižování a bití ze strany rodičů, mohou ze strachu raději zvolit útěk z domova – tedy nejistotu před nepříjemnou jistotou,“ říká Kateřina Lišková, vedoucí online služeb LB. „Obavy jsou někdy i objektivně neopodstatněné, z minulé zkušenosti dítěte nevyplývá, že by rodiče reagovali neadekvátně, v takovém případě může být hlavní příčina v osobnosti dítěte (v chování volajícího je možné zaznamenat výraznou přecitlivělost, labilitu atd.). Vždy je proto nutné pátrat po hlubších příčinách strachu dítěte, případně do řešení zapojit i vhodného odborníka,“ dodává Kateřina Lišková.

Období vysvědčení může být obdobím stresů i pro rodiče. „Jako rodiče bychom si měli uvědomit, že špatné známky na vysvědčení nemusí vždy znamenat jen malou snahu dítěte ve škole. Na školní úspěšnost dětí mají vliv i takové faktory, jako je důslednost rodičů při výchově, rodinná situace dítěte, vztahy ve třídě, vzájemná spolupráce mezi učiteli a rodiči a celkový přístup učitelů a vedení školy,“ dodává Kateřina Schmidová, vedoucí Rodičovské linky.

Téma vysvědčení sleduje Linka bezpečí jako samostatné téma od roku 2006. Tehdy se vysvědčení v průměru týkalo 223 hovorů za rok. Od té doby je zřejmý pokles hovorů na toto téma. V roce 2014 mu bylo věnováno pouze 32 hovorů. Většina hovorů byla vedena právě v období kolem vysvědčení (tj. 2 x do roka), kdy je pravidelně zaznamenáván výrazný nárůst hovorů na toto téma (viz. graf č. 1 a 2). V jednom případě bylo téma vysvědčení řešeno v situaci útěku z domova.

Linka bezpečí a Rodičovská linka rodičům doporučuje

- Sledujte vývoj školního prospěchu dítěte v průběhu celého roku.
- Při reakci na vysvědčení se spíše soustřeďte nejdříve na pochvalu za to, co se dítěti podařilo, až pak na případný neúspěch.
- Důrazně zvažte formu a všechny výroky, které chcete dítěti sdělit. Měly by být pro dítě srozumitelné a zároveň by je neměly stresovat.
- Nikdy nepoužívejte výhružky typu „Jestli dostaneš špatnou známku, nechod' domů ...“
- Zvažte, zda vaše nároky na dítě odpovídají jeho schopnostem, zda nemáte větší ambice na školní úspěšnost svého dítěte, než jsou jeho dispozice nebo aktuální možnosti.
- Hledejte s dítětem příčinu neúspěchu - zjistěte, zda nepotřebuje v učení nějakou pomoc, a společně si naplánujte kroky na příští pololetí.
- Nabídněte pomoc s úkoly. V případě, že hádky při přípravě do školy jsou na denním pořádku, je vhodné domluvit dítěti doučování.

Generálními partnery, kteří dlouhodobě podporují Linku bezpečí, jsou:

- Pokud má dítě opakované problémy s učením, je dobré oslovit odborníka z pedagogicko-psychologické poradny, který může nabídnout jak psychologické vyšetření, tak spolupráci při řešení různých druhů poruch učení.

Ilustrativní příběh z Linky bezpečí – útěk z domova kvůli vysvědčení

Na Linku bezpečí se dovolal rozrušený asi čtrnáctiletý chlapec. Zbrkle a trochu zmateně mluví o tom, že utekl z domova. Chlapec se ze školy nevrátil domů a chystá se odjet z města. Konzultantka postupně zjišťuje, co se stalo - volající dostal pětku na vysvědčení a bojí se domů. Konzultantka se ptá, co si chlapec myslí, že by se doma stalo, když přinese špatnou známku. Chlapec se rozbřečí – matka by ho určitě zbila. Chlapec mluví o velkém strachu, nejistotě, je nervózní. Konzultantka s ním probírá jeho obavy, vyptává se na ostatní pocity. Z dalšího povídání vyplývá, že jinak má chlapec matku rád, vychází s ní moc dobře. Dlouhodobě je jejich vztah bez konfliktů, pouze v posledních dnech došlo k několika hádkám. Konzultantka s ním probírá jeho očekávání, výhody i rizika plánovaného útěku z domova. Chlapec během hovoru pomalu mění názor – začíná si uvědomovat nebezpečí, která mu na ulici hrozí, a také to, že o matku nechce přijít. Sám přichází s nápadem, že bude lepší se domů vrátit a matce vše vysvětlit. Další hovor se odvíjí v duchu domluvy tj. jak, kdy a co chlapec matce řekne, aby se zvýšily šance na klidný průběh debaty a nehrozil mu výprask. Chlapec dochází k závěru, že matka se na něj zlobit bude, ale že spíš nehrozí, že by ho doopravdy zmlátila. S konkrétními kroky na rozhovor s matkou a nabídkou opětovného volání v případě komplikací se konzultantka s volajícím loučí.

Kam se obrátit pro pomoc?

DĚTI se mohou se svými problémy obrátit na Linku bezpečí. Telefonní číslo **116 111** funguje nonstop a bezplatně. Kromě čísla je k dispozici i E-mailová poradna na **pomoc@linkabezpeci.cz** nebo online Chat na adrese **http://chat.linkabezpeci.cz**.

RODIČE mohou využít služeb Rodičovské linky na tel. čísle **840 111 234** (1,60 Kč/min. z O2, 4,80 Kč/min z T-mobile a 5,59 Kč/min z Vodafone) a **606 021 021** (O2 operátor), na kterou se lze obracet: pondělí až čtvrtek: 13–19 hod. a pátek: 9–15 hod. Nebo mohou požádat o pomoc prostřednictvím E-mailové poradny **pomoc@rodicovskalinka.cz**.

Kontakt pro média:

Lucie Kopejtková, specialista PR a komunikace
mobil: 606 708 548
l.kopejtkova@linkabezpeci.cz

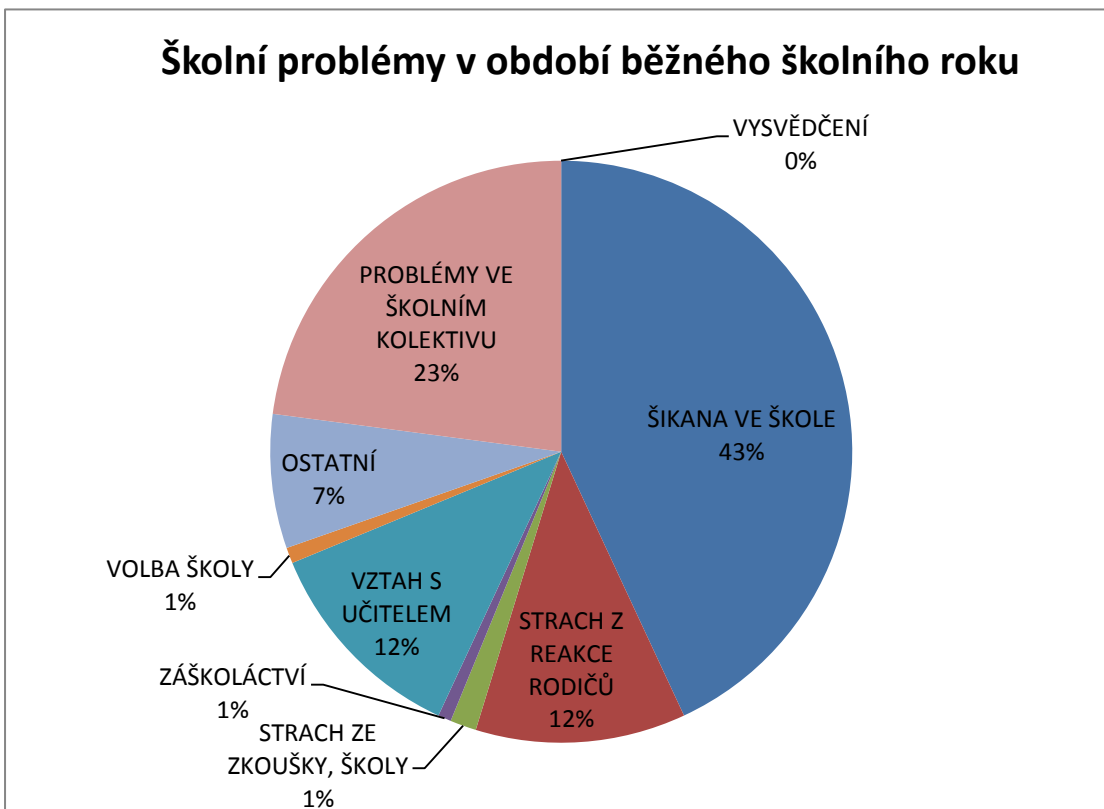
Generálními partnery, kteří dlouhodobě podporují Linku bezpečí, jsou:

Graf 1.

Graf 2.

Generálními partnery, kteří dlouhodobě podporují Linku bezpečí, jsou:

